

ԵՐԵՎԱՆ, 2023

«Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ

«ԳԼՈՒԲ ԱՈՒԴԻՏ» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
2022թ. դեկտեմբեր 31

«ՀԱՅԱԷՐՈՆԱԿԻԳԱՑԻԱ» ՓԲԸ

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

«ԳԼՈՐ ԱՌԻԴԻՏ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք.Երևան 0070, Ե.Քոչարի 19/8; հեռ.՝ (374 95) 48 00 47;
auditglobaudit@mail.ru; www.globaudit.am

ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերերին և խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2022թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքի և զուտ ակտիվի, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտի համաձայն (ՖՀՄՍ-ների):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրեցրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներին) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում:

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), և պահպանել ենք ՀԷՄՍԽ կանոններով նախատեսված էթիկայի այլ պահանջները: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որն իր կողմից տրված եզրակացությունում արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ ունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խարդախության կամ սխալի արդյունքում առաջացող խեղաթյուրումները համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք՝ առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններին օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք՝ սխալի կամ խարդախության արդյունքում ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար են և համապատասխան՝ մեր կարծիքը հիմնավորելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների ու գործարքների ճշմարիտ ներկայացումը:

Մենք ծանուցել ենք ղեկավարությանը աուդիտի շրջանակների, ժամանակացույցի և կարևոր բացահայտումների մասին՝ ներառյալ ներքին վերահսկողության համակարգում առկա թերությունների մասին, որոնք հայտանաբերվել են իրականացված աուդիտի ընթացքում:

Մենք ծանուցել ենք ղեկավարությանը նաև այն մասին, որ առաջնորդվել ենք էթիկայի դրույթներով՝ կապված անկախության հետ և բացահայտել ենք նրանց բոլոր փոխհարաբերությունները, որոնք կարելի է ողջամտորեն մտածել, որ կկրեն մեր հարաբերությունները և համապատասխան երաշխիքները, որտեղ որ կարելի է:

Ղեկավարության հետ քննարկված բոլոր դիտարկումներից ընտրվել են նրանք, որոնք առավել կարևոր են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և համարվում են հիմնական աուդիտորական հիմնահարցեր (<ՄՀ>): Այդ խնդիրները ներկայացվել են աուդիտորական եզրակացությունում, եթե << օրենսդրությամբ և սահմանված կարգերով չի արգելվում հրապարակայնորեն դրանց բացահայտումը կամ, հազվադեպ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ նման բացահայտման դեպքում հասարակությանը հասցված վնասներն ավելի մեծ կարող են լինել:

«Գլոբ Աուդիտ» ՍՊԸ

28 մարտ, 2023թ.
ք. Երևան

Տնօրեն

Դ. Հարությունյան

Աուդիտոր Կ. Շահինյան

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն (ըստ բնույթի)

Հազար դրամ	Ծնթ.	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4	7,250,616	5,297,082
Աշխատավարձ և հատուցումներ աշխատակիցներին	6	(3,656,082)	(2,991,878)
Ծառայություններ և նյութեր		(82,628)	(88,564)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13,14	(669,808)	(615,584)
Գործուղման ծախսեր		(135,024)	(101,261)
Բուժսպասարկում		(34,361)	(33,742)
Վերապատրաստման ծախսեր		(142,358)	(105,195)
Հեռահաղորդակցության ծախսեր		(24,496)	(25,684)
Անհուալի դեբիտորական պարտքերի դուրսգրման ծախսեր		(175,577)	(3,953)
Անդամավճարների գծով ծախսեր	7	(124,488)	(181,686)
Գրասենյակային ծախսեր		(11,065)	(10,841)
Այլ ծախսեր	8	(140,247)	(314,265)
Այլ եկամուտներ	9	68,310	190,295
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		2,122,792	1,014,724
Ֆինանսական եկամուտ	10	31,833	19,532
Ֆինանսական ծախսեր	10	-	-
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	11	(693,328)	(401,754)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		1,461,297	632,502
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(452,761)	(178,381)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		1,008,536	454,121
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		1,008,536	454,121

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2023թ. մարտի 28-ին

Արթուր Գասպարյան
Գլխավոր տնօրեն

Էլիզա Գասպարյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն (ըստ գործառույթի)

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
	Ծնթ.		
Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4	7,250,616	5,297,082
Վաճառքի ինքնարժեք	5	(4,477,553)	(3,678,827)
Համախառն շահույթ		2,773,063	1,618,255
Այլ եկամուտներ		68,310	190,295
Վարչական ծախսեր		(381,597)	(305,390)
Այլ գործառնական ծախսեր		(336,984)	(488,436)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		2,122,792	1,014,724
Ֆինանսական եկամուտ		31,833	19,532
Ֆինանսական ծախսեր		-	-
Այլ ֆինանսական հոդվածներ		(693,328)	(401,754)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկերը		1,461,297	632,502
Շահութահարկի գծով ծախս		(452,761)	(178,381)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		1,008,536	454,121
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		1,008,536	454,121

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Ակտիվներ	Ծնթ.		
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	13	4,398,509	4,739,314
Ոչ նյութական ակտիվներ	14	89,197	118,171
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	15	8,632	8,953
		4,496,338	4,866,438
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	16	77,653	84,308
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	1,328,865	1,246,052
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	18	2,767,394	1,528,114
		4,173,912	2,858,474
Ընդամենը ակտիվներ		8,670,250	7,724,912
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	19	2,601,880	2,601,880
Պահուստային կապիտալ		399,000	399,000
Կուտակված շահույթ		4,339,874	3,653,599
		7,340,754	6,654,479
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	267,700	319,148
		267,700	319,148
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	20	649,522	480,700
Պահուստներ	21	47,955	49,738
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		364,319	220,847
		1,061,796	751,285
Ընդամենը պարտավորություններ		1,329,496	1,070,433
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		8,670,250	7,724,912

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Բաժնե-տիրական կապիտալ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,660,000	399,000	3,288,336	6,347,336
Տարվա շահույթ	-	-	454,121	454,121
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	454,121	454,121
Շահաբաժիններ	-	-	-	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	(58,120)	-	(88,858)	(146,978)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,601,880	399,000	3,653,599	6,654,479
Տարվա շահույթ	-	-	1,008,536	1,008,536
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	1,008,536	1,008,536
Շահաբաժիններ	-	-	(322,261)	(322,261)
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,601,880	399,000	4,339,874	7,340,754

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ <i>Ճշգրտումներ՝</i>	1,008,536	454,121
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	669,808	615,584
Հիմնական միջոցների օտարումից (օգուտ)/վնաս	-	(12,795)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	452,761	178,381
Ֆինանսական եկամուտ	(31,833)	(19,532)
Ֆինանսական ծախս	-	-
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի շարժ	175,577	3,953
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի մարում	-	(2,086)
Անհուսալի կրեդիտորական պարտքի դուրս գրում	(13,821)	(262)
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	693,328	401,754
Գործառնական շահույթ/(վնաս) նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	2,954,356	1,619,118
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(82,813)	(15,758)
Պաշարների փոփոխություն	6,655	10,660
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	312,294	421,489
Պահուստների փոփոխություն	1,783	17,232
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցներ	3,192,275	2,052,741
Վճարված շահութահարկ	(360,417)	(20,549)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	2,831,858	2,032,192

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տրված կանխավճարներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(175,850)	(828,095)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	-	-
Ստացված տոկոսային եկամուտ	31,833	19,532
Տրված փոխառությունների մարումներ	-	-
<i>Ներդրումային գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զույր դրամական միջոցներ</i>	<i>(144,017)</i>	<i>(808,563)</i>
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	-	-
Վճարված շահաբաժիններ	(322,261)	-
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>(322,261)</i>	<i>-</i>
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	2,365,580	1,223,629
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(1,126,300)	(665,114)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	1,528,114	969,599
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	2,767,394	1,528,114

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայաէրոնավիգացիա» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է 1997թ. «Չվարթնոց» օդանավակայանից համապատասխան ծառայություններն առանձնացնելու ճանապարհով և օգոստոսի 7-ին գրանցվել է ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից ու ստացել իրավաբանական անձի պետական գրանցման վկայական:

Ընկերությունը վերակազմակերպվել է ՀՀ կառավարության 1999 թվականի օգոստոսի 3-ի թիվ 491 որոշմամբ և ՀՀ Տրանսպորտի նախարարության 1999 թվականի օգոստոսի 9-ի թիվ 158 հրամանի: Այն հանդիսանում է «Հայաէրոնավիգացիա» պետական փակ բաժնետիրական Ընկերության (գրանցման համար 271.070.01467, վկայական 01Ա036186) իրավահաջորդը:

ՀՀ կառավարության 2000 թվականի դեկտեմբերի 16-ի թիվ 828 որոշման համաձայն Ընկերության բաժնետոմսերի տնօրինման իրավունքը վերապահված է ՀՀ կառավարությանն առնթեր քաղաքացիական ավիացիայի վարչությանը, որը ՀՀ կառավարության 2000 թվականի նոյեմբերի 11-ի թիվ 733 որոշմամբ վերակազմավորվել է ՀՀ Տրանսպորտի և կապի նախարարության քաղաքացիական ավիացիայի վարչությունից ՀՀ կառավարությանն առնթեր քաղաքացիական ավիացիայի վարչության, գերատեսչական կարգավիճակով:

2003թ-ից Ընկերությանն են փոխանցվել նաև ազգային մյուս քաղաքացիական օդանավակայանների համապատասխան ծառայությունները: Իր հիմնադրման օրից Ընկերությունը նպատակային և հետևողական քայլեր է կատարում Քաղաքացիական Ավիացիայի Միջազգային Կազմակերպության (ԻԿԱՕ) և Եվրոպական Աէրոնավիգացիայի Անվտանգության Գործակալության (ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈԼ) պահանջներին համապատասխան գործունեություն ծավալելու և միջազգային սահմանված չափորոշիչներին ու առաջարկվող գործելաձևերին համապատասխանելու ուղղությամբ:

Ընկերությունն իրավաբանական անձ համարվող, շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող (առևտրային) կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է «Քաղաքացիական օրենսգրքին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» օրենքին, գործող այլ իրավական ակտերին և կանոնադրությանը համապատասխան:

Ընկերության ստեղծման նպատակը տնտեսական գործունեություն (այդ թվում՝ ՀՀ օդային տարածքի օգտագործման և ՀՀ միջազգային պարտավորությունների ու ՀՀ-ում գործող պահանջներին համաձայն ավիացիայի բնագավառում կիրառվող տեխնիկական սարքավորումների զարգացման ապահովման) իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են.

- ՀՀ օդային տարածքում օդային երթևեկության կազմակերպում և ապահովում;
- ՀՀ օդային տարածքում իրականացվող չվերթերի աէրոնավիգացիոն տեղեկատվության ապահովում;
- թռիչքների ռադիոտեխնիկական ապահովում և կապի սարքավորումների տեխնիկական ներդրում, սպասարկում և այլն;
- իր պատասխանատվության տակ գտնվող օդային տարածքում թռիչքների կառավարում;
- սահմանված կարգով թռիչքների կազմակերպման ապահովում:

Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական (փոստային) հասցեն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Իսահակ Գասպարյան փողոց հ. 33:

Ընկերության աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է՝ 273 (2021թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 276 աշխատակից):

Կորպորատիվ կառուցվածքը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 2,601,880 հազար (Երկու միլիարդ վեց հարյուր մեկ հազար ութ հարյուր ութսուն միլիոն) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 260,188 սովորական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար ՀՀ դրամ: Ընկերության կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են և լրիվ վճարված:

Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ և 100 % պետական բաժնեմաս ունեցող առևտրային կազմակերպություն է, որն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օդային տարածքում («Երևան» թռիչքատեղեկատվական շրջան) ակերոնավիգացիոն սպասարկման գործառույթները: Վերջինս իրականացնում է բաժնետոմսերի կառավարումը ՀՀ տարածքային և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ ՔԱԿ):

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինն Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք:

Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք կանոնադրությամբ կամ օրենքով վերապահված են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կամ գլխավոր տնօրենի իրավասությանը, իրականացնում է Ընկերության խորհուրդը, որը կազմված է 7 անդամներից: Խորհրդի նախագահի համար սահմանված է եռամսյակային պարզևավճար՝ Ընկերության հաշվետու գործունեության դրական արդյունքի դեպքում:

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն (գործառնական գործունեությունը) իրականացնում է Ընկերության գլխավոր տնօրենը:

Խորհրդի կազմը ներկայացված է ստորև՝

Արմեն Ավանեսյան
Խորհրդի նախագահ

Արթուր Գասպարյան
Խորհրդի գործադիր անդամ

Արամ Թունյան
Խորհրդի գործադիր անդամ

Սուրեն Կոչեցյան
Խորհրդի ոչ գործադիր անդամ

Հայսեր Գասպարյան
Խորհրդի ոչ գործադիր անդամ

Անաստաս Աղազարյան
Խորհրդի անկախ անդամ

Կարեն Վերմիշյան
Խորհրդի ոչ գործադիր անդամ:

2. Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Շանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Ընկերության հասույթի 95%-ից ավելին Եվրոյով գործարքներից են առաջանում, սակայն Ընկերության ծախսերը և ծախսումների 95%-ը ՀՀ դրամով է առաջանում: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից 23 ծանոթագրություն:

2.5 Ընկերության կողմից ընդունված նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ընդունվել են ընթացիկ տարում

Հրապարակվել են որոշ հաշվապահական հաշվառման նոր ստանդարտ(ներ) և մեկնաբանություններ, որոնք պարտադիր չեն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի հաշվետվությունների պատրաստման համար և վաղաժամ չեն կիրառվել Ընկերության կողմից: Նոր ընդունված հաշվապահական ստանդարտների և մեկնաբանությունների ազդեցության գնահատումը Ընկերության կողմից ներկայացված է ստորև՝

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը	Տվյալ ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար կիրառելի
ՖՀՄՍ 3	Հղումներ հայեցակարգային	1 հունվարի 2022թ.

	հիմունքներին (ՀՀՄՍ 3 փոփոխություններ)	
ՀՀՄՍ 16	Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2022թ.
ՀՀՄՍ 37	Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2022թ.
ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16	2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ (ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2022թ.
ՖՀՄՍ 17	Ապահովագրության պայմանագրեր	1 հունվարի 2023թ.
ՖՀՄՍ 4	ՖՀՄՍ 9-ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարացում (ՖՀՄՍ 4 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.
ՖՀՄՍ 17	ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառում – համադրելի տեղեկատվություն (ՖՀՄՍ 17 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 1	Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություն)	1 հունվարի 2023թ.
ՀՀՄՍ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)	1 հունվարի 2023թ.

Ընկերության ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող միջին փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն

վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքները.

	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Եվրո	420.06	542.61
ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
Բեժ Բրիտանական ֆունտ	474.13	646.17
Ռուսական ռուբլի	5.59	6.42

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են տարվա շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են տարվա շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչ հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը

դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	40 - 67 տարի
Կառուցվածքներ և փոխանցող հարմարանքներ	20 - 35 տարի
Մեքենաներ, սարքավորումներ և տրանսպորտային միջոցներ	10 - 24 տարի
Արտադրական, տնտեսական գույք և այլ	5 - 35 տարի

3.3 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն՝ պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Ընկերությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրաթեք ակտիվների վարձակալության: Ընկերությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Ոչ նյութական ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային ծրագրեր	3 - 10 տարի
Լիցենզիաներ և արտոնագրեր	3 - 10 տարի
Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	3 - 10 տարի

3.5 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով միջին կշռվածի մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապահանջվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին.

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները

դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիան ներառում է նայև ներդրումը սեփական կապիտալում: Ընկերությունը հաշվառում է ներդրումը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և ցուցակված սեփական կապիտալի բաժնետոմսերը հաշվառել իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում: Իրական արժեքը որոշվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին համապատասխան, որը չի թույլ տալիս սկզբնական արժեքով չափումը:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեքը

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեքը կմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ (Փուլ 1) և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ (Փուլ 2):
- ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեքը կման օբյեկտիվ ապացույցներ (Փուլ 3):

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները, մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրային ակտիվներ

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝

հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Ընկերությունը գնահատում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.7 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույքի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունը ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.9 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գերչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.10 Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերությունը առաջին անգամ ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը կիրառել է 2018թ. հունվարի 1-ից: Մի շարք նոր ընդունված ստանդարտներ նույնպես կիրառվել են Ընկերության կողմից 2018թ. հունվարի 1-ից, բայց դրանք էական ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ընկերության կողմից նոր ընդունված ստանդարտներին անցման հետևանքով պահանջվող համադրելի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն վերաներկայացվել::

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը սահմանում է համապարփակ մոտեցումներ հասույթի որոշման գծով, թե երբ հասույթը պետք է ճանաչվի և ինչ գումարով պետք է ճանաչվի: Սույն ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներին և համապատասխան մեկնաբանություններին: Համաձայն ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի, հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդը կամ ծառայություն ստացողը ձեռք է բերում վերահսկողություն ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ: Վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ժամկետի որոշումը, «ժամանակի կոնկրետ պահին», թե «ժամանակի ընթացքում», պահանջում է դատողություններ:

Ընկերությունը ընդունել է ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը՝ օգտագործելով կոնույատիվ (աճողական) ազդեցության մեթոդը (առանց գործնական օգուտ ունենալու մտադրության)՝ սկզբնական ընդունման պահին կիրառելով սկզբնական ընդունումից առաջացող ազդեցությունները (այսինքն՝ 2018թ. հունվարի 1-ից): Համապատասխանաբար 2017թ.

համադրելի ֆինանսական տեղեկատվությունը չի վերաներկայացվել: Այսինքն՝ այն ներկայացված է ինչպես նախորդ տարի ներկայացվել է՝ ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտների և մեկնաբանություններին համապատասխան: Համապատասխանաբար ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտով պահանջվող բացահայտումները, ինչպես ընդունված է, չեն կիրառվում համադրելի տեղեկատվության վրա:

Ընկերության հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4:

4. Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մայրուղային չվերթներ ¹	4,356,909	2,306,113
Օդանավակայանային ²	2,893,143	2,990,394
Այլ ³	564	575
	7,250,616	5,297,082

1. Մայրուղային չվերթներ - հասույթ, որը ձևավորվում է ՀՀ օդային տարածքում (մայրուղիներում) մատուցվող անրոնավիգացիոն ծառայություններից:

2. Օդանավակայանային - հասույթ, որը ձևավորվում է ՀՀ օդանավակայաններ չվերթող (մեկնող) օդանավերին, անրոդրոմի 20 կմ շառավղով շրջակայքում իրականացվող թռիչքի փուլում մատուցվող անրոնավիգացիոն ծառայություններից:

3. Այլ - ավիացիոն ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթ:

Ընկերության հասույթը ձևավորվում է ծառայությունների մատուցումից տարանցիկ չվերթների գծով, ծառայությունների մատուցումից օդանավակայանում մեկնման/ժամանաման գծով և այլ ավիացիոն ծառայությունների մատուցումից՝ «Ժամանակի կոնկրետ պահին», հետևյալ աշխարհագրական շրջաններից /սեգմենտ/՝

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը տրոհված.

Հազար դրամ	Ծառայությունների մատուցում (տարանցիկ չվերթներ)	Ծառայությունների մատուցում (ժամանում/մեկնում)	Այլ ծառայությունների մատուցում	Ընդամենը
2022թ.	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	
Սեգմենտի հասույթ՝ ընդհանուր	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616
Միջսեգմենտային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-
Սեգմենտի հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց				
- ժամանակի կոնկրետ պահին	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616
- ժամանակի ընթացքում	-	-	-	-
	4,356,909	2,893,143	564	7,250,616

Հազար դրամ	Ծառայությունների մատուցում (տարանցիկ)	Ծառայությունների մատուցում (ժամանում/մեկնում)	Այլ ծառայությունների մատուցում	Ընդամենը
------------	---------------------------------------	---	--------------------------------	----------

	զվերթներ)	նում)		
2021թ	Հայաստան	Հայաստան	Հայաստան	
Սեզմենտի հասույթ՝ ընդհանուր	2,306,113	2,990,394	575	5,297,082
Միջսեզմենտային վաճառքներից հասույթ	-	-	-	-
Սեզմենտի հասույթ՝ արտաքին հաճախորդներին վաճառքներից	2,306,113	2,990,394	575	5,297,082
Հասույթի ճանաչման ժամանակացույց				
- ժամանակի կոնկրետ պահին	2,306,113	2,990,394	575	5,297,082
- ժամանակի ընթացքում	-	-	-	-
	2,306,113	2,990,394	575	5,297,082

Պայմանագրի մնացորդներ

Ստորև ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի շրջանակներում դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվություն:

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում»	1,317,955	1,234,989
Դեբիտորական պարտքեր՝ ներառված «Վաճառքի համար պահվող ակտիվներում»	-	-
Պայմանագրային ակտիվներ	-	-
Պայմանագրային պարտավորություններ	-	-

5. Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
ԱՎՈՒՄ	3,369,648	2,694,374
Նյութեր	32,509	19,672
Վառելիք	8,301	9,796
Էլ.էներգիա	52,406	48,237
Գազ	1,347	1,143
Ամորտիզացիա	634,689	580,895
Ոչ նյութ.ամորտիզացիա	28,974	29,499
Կադրերի պատրաստում, վերապատրաստում	136,343	93,156
Գործուղման ծախս	112,231	82,590
Մեքենա և սարք. վերանորոգում, սպասարկում	10,642	13,915
Հետերաշխիքային սպասարկում	-	397
Ավիաբուժ-կարգավարներ	34,361	33,742
Կապի ծառայություն	24,496	25,685
Շենքերի վերանորոգում	1,853	2,684
Նախագծային, նախահաշվային աշխ-րի և սխեմաների	-	9,760

Կազմում		
Բեռափոխադրում, բեռնամշակում	158	258
Կողմնակի կազմ - այլ-հավաստ, աշխ, փորձաք. նախագծում	819	1,076
Մաքսային ծառ-ն մատուցում	352	35
Շուկայական գնահատում	-	382
Թոփքների ստուգում	25,864	31,248
Անցագրերի պատրաստում, մուտքի վարձ.	2,560	285
	4,477,554	3,678,827

6. Աշխատավարձ և հատուցումներ աշխատակիցներին

Հազար դրամ		
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատակիցներին հատուցումներ	1,534,616	1,029,401
Պարգևատրումներ	1,258,685	1,202,543
Եկամտային հարկ	775,500	691,544
Սոցիալական ապահովության վճարներ	78,570	61,914
Արհմիության վճարներ	8,711	6,476
	3,656,082	2,991,878

7. Անդամավճարների գծով ծախսեր

Անդամավճարների գծով ծախսերը ամբողջությամբ վերաբերվում են ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈՆԼ կազմակերպությանը, (EUROCONTROL), որը Եվրոպական պետությունների միջկառավարական կազմակերպություն է, որին անդամակցում են Եվրոպայի 41 երկրների աէրոնավիգացիոն կազմակերպություններ: Կազմակերպությունը հանդիսանում է Եվրոպա մայրցամաքի օդային տարածքի դիսպետչեր՝ կարգավորելով և հսկելով անդամ պետությունների օդային տարածքները, տրանզիտ չվերթները, անդամ աէրոնավիգացիոն կազմակերպությունների օգտին հաշվարկում, գանձում և վճարում է հսկվող օդային տարածքով չվերթներ իրականացնող ավիաընկերություններից հաշվարկված և գանձված գումարները: Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ-ն ԵՎՐՈԿՈՆՏՐՈՆԼ-ի անդամ է դարձել 2006թ. մարտի 1-ին:

8. Այլ ծախսեր

Հազար դրամ		
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Էլեկտրաէներգիա	52,406	48,237
Վառելիք	8,301	9,796
Գազ	1,347	1,143
Աուդիտորական և տեղեկատվական ծախսեր	5,765	5,751
Ապահովագրական ծախսեր	2,206	1,014
Հիմնական միջոցների օտարումից ծախսեր	-	133,639
Պաշարների օտարումից ծախսեր	63	9,226
Տույժեր և տուգանքներ	9,327	22
Բանկային կոմիսսիոններ	3,143	2,656
Այլ ծախսեր	57,689	102,781
	140,247	314,265

9. Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Անհուսալի դեբիտորական պարտքերի հակադարձումից եկամուտ	-	2,086
Տույժեր և տուգանքներ	24,254	29,210
Հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտներ	-	139,356
Պաշարների օտարումից եկամուտ	144	6,037
Այլ եկամուտ	43,912	13,606
	68,310	190,295

10. Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Բանկային հաշիվներից տոկոսային եկամուտ	31,833	19,532
Կապակցված կողմերին տրամադրված վարկերից տոկոսային եկամուտ	-	-
Ընդհանուր ֆինանսական եկամուտ	31,833	19,532
Վարձակալության գծով ֆինանսական ծախս	-	-
Ընդհանուր ֆինանսական ծախսեր	-	-
Զուտ ֆինանսական եկամուտ/(ծախսեր)	31,833	19,532

11. Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ դասակարգված՝ որպես վաճառքի համար մատչելի		
Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ/(վնաս). Փոխարժեքային տարբերություններից օգուտ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	875,683	324,793
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	159,441	78,122
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	37,083	14,780
- Փոխառություններ	-	-
	1,072,207	417,695
Փոխարժեքային տարբերություններից վնաս		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(1,251,003)	(543,725)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(507,266)	(274,500)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(7,266)	(1,224)
	(1,765,535)	(819,449)
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ/(վնաս).	(693,328)	(401,754)

12. Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	503,889	234,092
Հետաձգված հարկ	(51,128)	(55,711)
	452,761	178,381

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	1,461,297		632,502	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (Չհարկվող եկամուտ)	263,033	18.00	113,850	18.00
/չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	189,728	12.98	64,531	10.21
Շահութահարկի գծով ծախս/(վիճիսհատուցում)	452,761	30.98	178,381	28.21

13. Հիմնական միջոցներ

	Հոդամաս	Շինք, շինություններ	Կառուցվածքներ, փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենա-սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական և տնտեսական գույք, գործիքներ	Օգտագործման համար ոչ մատչելի ՀՄ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Հազար դրամ									
Միջնամյակն արժեք									
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	557,743	1,288,487	237,456	7,605,872	177,953	86,735	131,875	12,053	10,098,174
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	877,983	-	877,983
Ներքին շարժ	-	-	-	119,578	69,717	4,059	(193,424)	70	-
Կասախաղացում	-	3,200	-	-	292	-	-	-	3,492
Դուրսգրում	(96,525)	(28,120)	-	(184,220)	(102,913)	(1,051)	-	(336)	(413,165)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	1,263,567	237,456	7,541,230	145,049	89,743	816,434	11,787	10,566,484
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	272,536	-	272,536
Ներքին շարժ	-	-	-	865,172	-	16,258	(881,533)	103	-
Կասախաղացում	-	21,470	-	6,195	-	-	-	-	27,665
Դուրսգրում	-	-	(93)	(239,004)	-	(2,429)	-	(289)	(241,815)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	1,285,037	237,363	8,173,593	145,049	103,572	207,437	11,601	10,624,870
Կուտակված մաշվածություն									
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	(365,902)	(108,141)	(4,861,678)	(119,051)	(56,162)	-	(9,747)	(5,520,681)
Տարվա ծախս	-	(40,170)	(10,925)	(519,088)	(10,262)	(5,098)	-	(542)	(586,085)
Դուրսգրում	-	16,183	-	176,817	85,222	1,038	-	336	279,596
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(389,889)	(119,066)	(5,203,949)	(44,091)	(60,222)	-	(9,953)	(5,827,170)
Տարվա ծախս	-	(39,273)	(10,910)	(571,912)	(11,756)	(6,438)	-	(546)	(640,835)
Դուրսգրում	-	-	93	238,986	-	2,276	-	289	241,644
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(429,162)	(129,883)	(5,536,875)	(55,847)	(64,384)	-	(10,210)	(6,226,361)
Հաշվառային արժեք									
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	873,678	118,390	2,337,281	100,958	29,521	816,434	1,834	4,739,314
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	461,218	855,875	107,480	2,636,718	89,202	39,188	207,437	1,391	4,398,509

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 736,997 հազար դրամ սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ ունեն գրո հաշվեկշռային արժեք (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 633,166 հազար դրամ):

Ընկերության հիմնական միջոցների նկատմամբ չկան որևէ սահմանափակումներ:

Ընկերությունը չունի որևէ պարտավորության համար որպես ապահովություն գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցների արժեքը կազմել է 207,437 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 816,434 հազար դրամ):

14. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համա- կարգչային ծրագրեր	Լիցեն- զիաներ և ապրան- քանիշեր	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>				
2020 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,649	7,805	281,632	337,086
Ավելացում	-	-	928	928
Դուրսգրում	(854)	(975)	(995)	(2,824)
2021 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,795	7,758	280,637	335,190
Ավելացում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	46,795	7,758	280,637	335,190
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(40,985)	(7,679)	(141,556)	(190,220)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(2,011)	(299)	(27,189)	(29,499)
Դուրսգրում	854	975	871	2,700
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(42,142)	(7,003)	(167,874)	(217,019)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(1,500)	(309)	(27,165)	(28,974)
Դուրսգրում	-	-	-	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(43,642)	(7,312)	(195,039)	(245,993)
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,653	755	112,763	118,171
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,153	446	85,598	89,197

15. Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	(310,195)	(365,906)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված (ծախս)/փոխհատուցում (տես՝ ծանոթագրություն 11)	51,127	55,711
Տարեվերջի մնացորդ	(259,068)	(310,195)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյունք- ներում ճանաչված	Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետ- վությունում ճանաչված	2022թ. դեկտեմբերի 31
2022թ. հունվարի 1			

Հետաձգված հարկային ակտիվներ
Չօգտագործված արձակուրդային

պահուստ	8,953	-	(321)	8,632
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	-	-	-	-
	8,953	-	(321)	8,632
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(319,148)	-	51,448	(267,700)
	(319,148)	-	51,448	(267,700)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(310,195)	-	51,127	(259,068)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2021թ. հունվարի 1	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված	Ծանույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված	2021թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Ծոզազործված արձակուրդային պահուստ	5,851	-	3,102	8,953
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	139	-	(139)	-
	5,990	-	2,963	8,953
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(371,896)	-	52,748	(319,148)
	(371,896)	-	52,748	(319,148)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	(365,906)	-	55,711	(310,195)
Ներառյալ՝		2022թ.	2021թ.	
Մարման ենթակա ավելի քան 12 ամսվա ընթացքում		(259,068)	(310,171)	
Մարման ենթակա 12 ամսվա ընթացքում		51,127	55,735	

16. Պաշարներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր	52,216	52,747
Վառելիք	4,554	11,783
Պահեստամասեր	450	349
Այլ	20,433	19,429
	77,653	84,308

Պաշարների արժեքի նվազում տեղի չի ունեցել: Պաշարների սեփականության իրավունքի սահմանափակում չկա:

17. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,317,955	1,234,989
Տրված կանխավճարներ	4,829	7,442
	1,322,784	1,242,431
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	-	-
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	5,014	3,621
Այլ դեբիտորական պարտքեր	1,067	-
	1,328,865	1,246,052

Բյուջեի գծով դեբիտորական պարտքի մնացորդը կազմում է 5,014 հազար դրամ (2021թ.՝ 3,621 հազար դրամ):

Քոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 66 օր (2021թ.՝ 85 օր): Ընկերությունը լրիվ պահուստավորում է բոլոր այն առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնց մարման ժամկետից անցել է ավելի քան 360 օր, քանի որ, հիմնվելով անցյալի փորձի վրա, մարման ժամկետը 360 օրով գերազանցելու դեպքում առևտրային դեբիտորական պարտքերը համարվում են անհավաքագրելի:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Գեբիտորական պարտքերի ժամկետային վերլուծությունը բացահայտված է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մինչև 6 ամիս	10,910	11,063
6 ամսից մինչև 1 տարի	1,317,955	1,234,989
	1,328,865	1,246,052

18. Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	-	989
Բանկային հաշիվներ	2,767,394	1,527,125
	2,767,394	1,528,114

19. Կապիտալ և պահուստներ

19.1 Բաժնեալիքական կապիտալ

Հայտարարված բաժնեմասեր	2022թ.		2021թ.	
	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
	2,601,880		2,601,880	
260,188 սովորական բաժնեմաս, յուրաքանչյուրը 10 հազար ՀՀ դրամ				
	2022թ.		2021թ.	
Բաժնետեր	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)

Հայաստանի Հանրապետություն՝ ի դեմս ՀՀ ԲԱԿ	2,601,880	100	2,601,880	100
	2,601,880	100	2,601,880	100

19.2 Շահաբաժիններ

2022թ. ընթացքում Ընկերությունը հայտարարել և վճարել է 322,261 հազար դրամ շահաբաժին, իսկ 2021թ. Ընկերությունը չի հայտարարել և չի վճարել շահաբաժին:

19.3 Պահուստային կապիտալ

Մինչև 2014թ. դեկտեմբերի 31-ը պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվել են հատկացումներ, ինչը կարգավորվում է Ընկերության կանոնադրությամբ: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահուստային կապիտալը կազմել է՝ 399,000 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 399,000 հազար դրամ):

20. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	227,500	84,648
Հաճախորդներից կանխավճարներ	196,589	182,651
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	221,101	209,381
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	4,332	4,020
	649,522	480,700

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

21. Պահուստներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ	Ընթացիկ	Ոչ ընթացիկ
Պահուստներ շարունակական գործառնական ծախսումների գծով	47,955	-	49,738	-

Հազար դրամ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադար- ձում	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ			49,738
	49,738	-	1,783	47,955

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադար- ձում	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ			32,506
	32,506	-	17,232	49,738

22. Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

22.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Մտորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

23. Ֆինանսական գործիքներ

23.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

23.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող.		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,317,955	1,234,989
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	2,767,394	1,528,114
	4,085,349	2,763,103

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ չափային կամ վնասի միջոցով		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	448,601	294,029
	448,601	294,029

24. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

24.1 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության հասույթի հիմնական մասն (ավելի քան 95%) իրականացվում է Եվրոյով: Իսկ կատարված ծախսերի հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա վաճառքներից, օտարերկրյա ավիաընկերություններին և որոշակիորեն այլ ոլորտի ընկերություններին ծառայությունների մատուցումից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են Եվրոյով, ԱՄՆ դոլարով և Ռուսական ռուբլիով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկվում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացույցված գումարները արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու տարվա վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված				
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,759	1,317,389	-	1,322,148
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	9,026	2,316,221	314,732	2,639,979
	13,785	3,633,610	314,732	3,962,127
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	536	212,933	-	213,469
	536	212,933	-	213,469
Զուտ արդյունք	13,249	3,420,677	314,732	3,748,658
Հոդված				
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,759	1,230,230	-	1,234,989
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	144	1,393,702	53,597	1,447,443
	4,903	2,623,932	53,597	2,682,432
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	654	154	-	808
	654	154	-	808
Զուտ արդյունք	4,249	2,623,778	53,597	2,681,624

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ Եվրոյի, ԱՄՆ դոլարի, և Ռուսական ռուբլու նկատմամբ դրամի 10% (2021թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2021թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և տարվա վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2021թ.՝ 10%):

Դրամի արժեկորումը Եվրոյի, ԱՄՆ դոլարի և Ռուսական ռուբլու նկատմամբ 10%-ով (2021թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	Եվրոյի ազդեցություն		ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Ռուսական ռուբլու ազդեցություն	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Ըստիյթ կամ վնաս	342,068	262,378	425	425	31,473	5,360
	342,068	262,378	425	425	31,473	5,360

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

Ընկերության գործառնական արդյունքի վրա մեծ ազդեցություն կարող է ունենալ Եվրոյի փոխարժեքի տատանումները:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ժամկետային ավանդները, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեքներ.</i>		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,317,955	1,234,989
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	2,767,394	1,528,114
	4,085,349	2,763,103

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մասով պարտքային ռիսկը ընդունելի է, քանի որ պայմանագրային գործընկերները հեղինակավոր բանկեր են, որոնց վարկանիշը ըստ Moody's և Fitch Ratings միջազգային վարկանշային գործակալությունների հետևյալն է՝

- Արոշինբանկ ՓԲԸ
Fitch Ratings՝ կայունության վարկանիշ՝ b+
Moody's՝ ելակետային վարկային գնահատում՝ b1
- Կոմվերս Բանկ ՓԲԸ

Moody's՝ հեռանկարը՝ Կայուն, ելակետային վարկային գնահատում՝ b1:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2022թ.	Անտոկոս	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	448,601	448,601
	448,601	448,601
2021թ.		
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	294,029	294,029
	294,029	294,029

24.2 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված բաժնետիրական կապիտալը, պահուստներն ու կուտակված շահույթը, որոնք բացահայտված են ծանոթագրություն 19-ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (գուտ պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ	-	-
Հանած՝ դրամական միջոցներ և համարժեքներ	2,767,394	1,528,114
Զուտ պարտավորություն	(2,767,394)	(1,528,114)
Ընդհանուր կապիտալ	7,340,754	6,654,479
	4,573,360	5,126,365
Ֆինանսական լծակ	-61%	-30%

25. Պարտավորվածություններ

25.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ կապիտալ ծախսումների գծով պարտավորվածություններ չունի:

25.2 Իրավական պարտավորվածություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը որոշ ավիաընկերությունների հետ ունեցել է դատական վեճեր՝ հանդես է եկել որպես հայցվոր: Մասնավորապես՝

- «Էլբրուս Ավիա»՝ 6,305 ԱՄՆ դոլար;
- «Բաշկիրյան ավիաուղիներ»՝ 957.73 Եվրո;
- «Կուբանի ավիաուղիներ»՝ 2,412 Եվրո;
- «Արմավիա Ավիաընկերություն»՝ 638,689.38 Եվրո;
- «Աերոսվիտ»՝ 5,028 Եվրո;
- «Էյր Արմենիա»՝ 409,637.7 Եվրո;
- «ՎԻՄ ԱՎԻԱ»՝ 28,872 Եվրո:

Ընդհանուր հայցը կազմել է՝ 1,085,596,81 Եվրո և 6,305 ԱՄՆ դոլար:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը հանդես է եկել որպես պատասխանող թվով չորս դատական գործերում, որոնք գտնվում են դատավարության փուլում, իսկ դրանց ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա էական չէ:

26. Պայմանականություններ

26.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ գույակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև տարածաշրջանի տնտեսական ճգնաժամը: Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, վաճառքների, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկավորությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության աճի նվազման կանխատեսումներով պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչպես նաև հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, Ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա տարածաշրջանային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

26.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն:

Ընկերությունն ունի հետևյալ ապահովագրական պոլիսները՝

- Աշխատակիցների առողջության ապահովագրություն
- Ավտոմեքենաների ԱՊՊԱ և Կասկո ապահովագրություն

Ընկերության ապահովագրական գործընկերը «Նաիրի Ինշուրանս» ԱՓԲԸ-ն է:

26.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել:

26.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Շրջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

27. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

27.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է Հայաստանի Հանրապետությանը՝ ի դեմս ՀՀ տարածքային և ենթակառուցվածքների նախարարության Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի (ՀՀ ԿԱ ՔԱԿ), որն էլ հանդիսանում է վերջնական վերահսկողը:

27.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են.

Հազար դրամ	Մնացորդը առ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում հայտարարված	Տարվա ընթացքում վճարված	Մնացորդը առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	322,261	322,261	-
	-	322,261	322,261	-

Հազար դրամ	Մնացորդը առ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	Տարվա ընթացքում հայտարարված	Տարվա ընթացքում վճարված	Մնացորդը առ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-
	-	-	-	-

ՀՀ պետական բյուջեի հետ գործարքներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
ՀՀ պետական բյուջե վճարված հարկեր, տուրքեր, պարտադիր վճարներ, տույժեր և տուգանքներ պետական մարմիններին, ներառյալ սոցիալական վճարները	1,155,794	715,009
	1,155,794	715,009

27.3 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները կանոնադրական կապիտալում էական մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը տարվա ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	158,181	113,720
	158,181	113,720

28. Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ պատրաստված ուղղակի մեթոդով

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ծառայությունների մատուցումից դրամական միջոցների մուտքեր	6,740,016	5,149,582
Նյութերի, ապրանքների ձեռքբերում	(41,748)	(36,674)
Աշխատանքների, ծառայությունների ձեռքբերում	(560,320)	(580,960)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց ամուսինից	(2,800,589)	(2,246,932)
Շահութահարկի վճարում	(360,416)	(20,549)
Վճարումներ բյուջե	(722,160)	(644,780)
Վճարումներ պարտադիր սոցիալական վճարների գծով	(73,218)	(49,680)
Այլ մուտքեր	11,833	96,503
Այլ ելքեր	(112,519)	(100,676)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>2,080,879</i>	<i>1,565,834</i>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(175,850)	(828,095)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	-	20,175
Ստացված տոկոսային եկամուտ	31,833	19,532
Տրված փոխառությունների մարումներ	-	-
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>(144,017)</i>	<i>(788,388)</i>
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վճարված շահարժեքներ	(322,261)	-
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>(322,261)</i>	<i>-</i>
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	1,604,601	777,446
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(375 321)	(218,931)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	1,528,114	969,599
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	2,767,394	1,528,114